

NOČNA SEJA OBČINSKEGA SVETA

Trinajsta seja izolskega Občinskega sveta je bila zares nesrečna. Trajala je pozno v noč, opozicija je pri dveh točkah zapustila zasedanje, po velikih mukah je bil sprejet odlok o prometu v starem delu mesta, svetniki so si znižali plače, nekateri pa niso želeli odgovoriti na vprašalnik o tem koliko imajo pod palcem. (več na 3. in 4. strani)

FOJBE STRAŠIJO PO TRŽAŠKEM

Fojbe na tržaškem krasu so v predvolilnem obdobju v sosednji Italiji spet postale predmet manipulacije s potencialnimi volivci. Tokrat je pobuda o odkrivanju krivcev za poboje naletela na presenetljivoglasen odmev tudi v naših medijih. V Mandraču smo se odločili za objavo članka ki to vsebino obravnava z zgodovinskega in ne političnega vidika. (stran 8 in 9)

VSI IZOLSKI KRVODAJALCI

Izolski krvodajalci so imeli tradicionalno letno srečanje udeležili pa so se ga tudi krvodajalci iz sosednje Italije. Teh je bilo celo več kot domačih, organizatorji pa so pogrešali več pozornosti s strani občine. Presenetljivo je da po rahlem zastoju število krvodajalcev spet narašča. (stran 6 in 7)

156
7. marec
1996

splošna banka koper

VSEM IZOLSKIM ŽENSKAM - zaposlenim in nezaposlenim, upokojenim in šolajočim, materam in samim, feministkam in gospodinjam

ČESTITAMO 8. MAREC - DAN ŽENSK

fotooptika RIO

Če nas še niste našli, nas zares potrebujete!

Ljubljanska 24, Izola

Tel.: 066/61-403, fax.: 066/67-044

vreme?

jasno z burjo

PTT' s NOT DEAD

PTT's NOT DEAD je Vaša rubrika spoštovani bralci. v njej objavljamo vaša pisma, odgovore, mnenja, reakcije in še kaj v zvezi z dogajanjem v vaši hiši, krajevni skupnosti, občini, državi in na svetu. Še najprej pa tiste, ki so v zvezi z zapisi v mandraču. Upoštevajte omejitev: 40 vrstic

Rokopisov ne vračamo, prispevkov v tej rubriki ne honoriramo.

TORINO
Tramonto sul fiume Po e Castello del Valentino
Le fauves Pô au coucher du soleil et Château du Valentino
The river Po at sunset and Valentino's Castle
Der Po-Fluß bei Sonnenuntergang und Valentino-Schloß

Ly. pozdrav
Svetotinskega pisma
VIANO
Bokirinu
Pank
Vili
Chlovi

Printed in Italy - SACAT Torino

UREDNIŠTVO
MANDRAČE IZOLA
VELIKI TRG
6310 IZOLA

1996-1997

TORINO

SMREKARJEVA 10

IZREŽI KUPON

popust 5%

ame vaša trgovina

indija

idea works

izvirni slovenski suvenir

MEHIKA

spominki

kitajska

orient

tajska

južna amerika

UGODNE CENE IN PLAČILNI POGOJI

Casino
PORTOROŽ - PORTOROSE
GALERIJA - GALLERIA

AZAD KARIM

SLIKE - DIPINTI

Melana tehnika/platno, 110x150 cm
Tecnica mista su tela, 110x150 cm

CLUB MAONA PIRAN

Sobota, 09. marec 96 ob 21.00

The Handsome Harry Company

The Handsome Harry Company
Pete de Grand, lead vocals and instruments
Henrik Skibba, trumpet and vocals
Wes Westlake, alto sax and more and more
Lucas Asanberg, piano, accordion, live and more
Tasha Ester, double bass and vocals
Martin van Gestel, drums, percussion and more

Genre

Tom Swain, trombone (??)
Mason Bates, tuba, baritone and euphonium (??)

The Handsome Harry Company

Acid Jazz

Glede na navedeno si obojazno le najboljši ital. program (97.7 MHz) isto v petek ob 11.15h

CLUB MAONA PIRAN

Petek, 08. marec 96 ob 21.00

Direct Memory Access
ACID JAZZ

NOČNA SEJA OBČINSKEGA SVETA

Izolski Občinski svet se je sestal na redni 13. seji, ki je minila v znamenju številke, ki je za nekatere nesrečna, za druge pa lahko tudi srečna, odvisno na kateri strani odloka pač ste. Pravimo odloka zato, ker so svetniki sprejeli vsaj enega, ki ga bomo prav kmalu občutili vsi, ki prihajamo z avtomobili v staro mesto, bili pa so seveda tudi pomembnejši, čeprav se to na prvi pogled niti ne zdi. Kakorkoli že, seja, ki se je začela ob 15 uri je trajala skoraj do polnoči in svetniki so, kljub pozni uri, ob zaključku postavili še nekaj vprašanj in pobud, ki so padla na pleča občinske uprave. Sicer pa, pojdimo po vrsti.

SPREJET ODLOK O CESTNEM PROMETU

Po dolgih mukah, ki se vlečejo že več kot leto dni je občinski svet le sprejel Odlok o urejanju cestnega prometa v starem delu Izole. Odlok je takšen, kakršen pač je, saj je nastal kot kompromis številnih interesov, predvsem pa kot zamisel občinske inšpekcije, bistvo odloka pa je v tem, da bomo stanovalci starega dela mesta lahko s posebnimi nalepkami parkirali v svojih ulicah oziroma določenem mestnem rajonu (če je tam dovoljeno parkiranje), parkirišča pa bodo namenjena plačnikom in delno tudi tistim stanovalcem, ki nimajo možnosti parkiranja v svojih ulicah.

Na osnutek so imeli svetniki kar veliko amandmajev, še posebej pa Aleksander Krebelj (ZZP) in Aleksander Frantar (SKD), tako da je razprava trajala več kot tri ure. Med pomembnejše dopolnitve osnutka je treba prišteti sklep, da ta odlok rešuje tudi vprašanje ulic ob gostinski šoli (Volaričeva, Gorkijeva in Prekomorskih brigad), dopolnitev sklepa o tem, kdaj imajo službe pravico odpeljati avtomobil s pajkom in sklep o višjih kaznih za prekrške v zvezi s tem odlokom.

Iz odloka povzemamo naslednje:

Za ves promet so zaprte ulice: Ljubljanska, Koprška, gasilska, Ob stolpu, Volaričeva, Spinčičeva, Verdijska, Manziolijev trg in sprehajališče ob Kopalški ulici.

Župan je z odlokom dobil pravico omejevanja hitrosti v posameznih ulicah, ki so namenjene prometu.

Mesto je razdeljeno na tri območja (A,B,C), prebivalci bodo dobili brezplačno nalepko za parkiranje enega vozila v "svojem" območju.

Nalepke bodo različne barve in bodo morale biti nalepljene na notranji strani vetrobranskega stekla. Dostava blaga v območje starega mesta je dovoljena v določenih urah in to na način, ki ne bo oviral rednega prometa.

Pooblaščen oseba lahko odpelje napačno parkirano vozilo, če le-to ovira promet ali pomeni neposredno nevarnost za druge udeležence v prometu, novost pa so posebne blokade s katerimi bodo pooblaščen osebe zadržale napačno parkirana vozila do prihoda lastnika, ki ga bo seveda doletela ustrezna kazen.

Kazni za nespoštovanje tega odloka so kar konkretne: od 10.000 do 150.000 tolarjev.

Sicer pa predlagamo, da si odlok v celoti dobro ogledate, ko bo izšel v Uradnih objavah občine Izola.

KAJ JE TO SANACIJA PRORAČUNA?

Razprava o tej točki dnevnega reda je bila dokaj enosmerna, vsi razpravljalci (z izjemo predstavnikov občinske uprave) pa so pojasnjevali, da to, kar so dobili kot predlog za sanacijo proračuna, ki si je nabral *nekaj manj kot 200 milijonov* tolarjev dolgoročnih in kratkoročnih "internih kreditov", pač ni to, kar so želeli videti.

Predloge, da bi z odprodajo štirih objektov v občinski lasti (prostori *oddelka za ljudsko obrambo, italijanska osnovna šola, italijanski vrtec in Krpanova 5*) dobili denar za sanacijo proračuna in izvajanje predvidenih investicij (italj. osnovna šola in vrtec ter zdravstveni dom) so svetniki ocenili kot pomanjkljive in nezadostne, na koncu pa zavrnili tako predlog sklepa o prodaji naštetih nepremičnin kot sklep o odpisu obveznosti občine Izola (internih kreditov za cesto Izola-Korte in OŠ Livade).

SKLAD PRIDOBIVA IN ODDAJA ZEMLJIŠČA

Zaplet, ki je nastal ob dveh točkah dnevnega reda, ki sta povezani z delovanjem Sklada stavbnih zemljišč je prav značilno Izolski, njegov razplet pa se bo spet zgodil na državni ravni, saj so predstavniki štirih opozicijskih strank v občinskem svetu že sklenili, da bodo za rabsodbo zakonitosti poklicali na pomoč ustavno sodišče. *Pred tem so skušali predstavnike strank večine prepričati, da Skladu stavbnih zemljišč ne morejo prepustiti samostojnega odločanja o oddajanju zemljišč v občini Izola, saj da gre za edino bogastvo občine in da morajo o tem odločati na občinskem svetu. Predstavniki strokovnih služb so zagotavljali, da je vse legalno, saj so dobili zagotovilo iz vlade (minister Lojze Janko), da o stavbah, ki so dobile lastnika (občino) odloča občinski svet, medtem ko o zemljiščih, ki še nimajo lastnika, lahko odloča tudi Sklad stavbnih zemljišč.* Ker je bilo takoj videti, da do sporazuma med različnimi lečimi ne bo prišlo so predstavniki opozicije novinarjem razdelili izjavo za javnost in zapustili zasedanje Občinskega sveta z utemeljitvijo, da ne želijo sodelovati pri takšnem odločanju. V njihovi odsotnosti so občinski svetniki vseeno sprejeli dva sklepa in sicer spremembo sklepa o ustanovitvi Sklada in spremembo Statuta Sklada stavbnih zemljišč.

MANJŠE SVETNIŠKE PLAČE

Proračun je v težavah in zato se morajo tudi svetniki temu primerno obnašati. Na seji so takorekoč brez razprave potrdili predlog sklepa s katerim so določili, da bo vsak svetnik dobil mesečni pavšal **28.000** tolarjev za kritje materialnih stroškov v zvezi z njegovim delom, če pa se svetnik seje ne bo udeležil bo dobil le 80% tega zneska. Člani delovnih teles Občinskega sveta bodo prejeli po **5.000** Sit pavšala, predsedniki pa **6.000** Sit.

Občina I Z O L A

Župan: dr. Mario Gasparini

Predsednik obč. sveta : Davorin Adler

Tajnik obč. sveta : Boris Milenkovski

Izola, dne 05.03.1996

IZJAVA ZA JAVNOST

Spodaj podpisani svetniki v občinskem svetu občine Izola se oddaljujejo od točke dnevnega reda 13. seje občinskega sveta z dne 05.03.1996, in sicer :

- odlok o spremembi in dopolnitvi Odloka o Skladu stavbnih zemljišč občine Izola
- soglasje k spremembam in dopolnitvam Statuta Sklada stavbnih zemljišč občine Izola

Zgoraj navedena odloka sta v nasprotju s 14. alinejo, 22. člena Statuta občine Izola, ki se glasi : Občinski svet opravlja naslednje naloge:

- **odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja**

in 4. odstavek 51. člena Zakona o lokalni samoupravi, ki se glasi:

- **odsvojitvev nepremičnin je možna, kadar se zanjo opredeli dve tretjini članov občinskega sveta.**

Oba navedena odloka sta huda oblika kršenje temeljnih pravic vsakega občinskega svetnika in obenem predstavnika političnih strank v Izoli, in sicer **pravica do odločanja !**

To pravico so nam zaupali volilci z našo izvolitvijo v občinski svet. Že uvrstitev obeh točk na dnevni red seje občinskega sveta za nas pomenita odvzem pravic, ki so nam dane v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi in občinskega Statuta. Zahtevamo umik obeh točk z dnevnega reda občinske seje.

Vsled navedemu bomo izvedli obstrukcijo ter zapustili dvorano in s tem prepuščili odgovornost izključno na prisotnih svetnikih občinskega sveta občine Izola !

Našo **pravico do odločanja** bomo uveljavljali na ministrstvu za lokalno samoupravo in ustavnem sodišču !

Politične stranke:

- Socialdemokratska stranka Slovenije Izola (SDSS)
- Slovenski krščanski demokrati Izola (SKD)
- Slovenska ljudska stranka Izola (SLS)
- Zeleni Izola

KOLIKO IMAJO SVETNIKI POD PALCEM?

Po vzoru na svoje poslanske kolege v državnem zboru so morali tudi svetniki in občinski funkcionarji odgovoriti na anketno vprašanje v zvezi s premoženjskim stanjem. Na seji so ugotovili, da je večina vprašanih odgovorila na anketo, štirje pa tega niso storili.

Na seji je Ivan Paliska javno pojasnil, da na tako anketo ne bo odgovarjal, ker je neprimerna in naj Občinski svet pač ugotovi ali krši kakšen zakon in če ga, naj zahteva njegovo razrešitev. Podobno je menil tudi predsednik Davorin Adler, tajnica občine, Irena Jerman ni komentirala svojega ravnanja, četrti, ki ni odgovoril na anketo pa je bil odsoten. Svetniki so ugotovili, da je cela stvar tako nedorečena, da ni niti sankcij za tiste, ki na anketo ne odgovorijo in da gre zgolj za vprašanje moralne odgovornosti do tistih, ki so nanjo odgovorili. O zadevi niso sprejeli nobenega sklepa.

VPRAŠANJA IN POBUDE

Ta točka dnevnega reda je iz seje v sejo bolj zanimiva in ji bomo več pozornosti namenili v naslednji številki Mandrača.

FRIZERKE SE USPOSABLJAJO

Dobri organiziranosti izolskih frizerk in frizerk iz ostalih dveh obalnih občin gre zahvala, da bo 9. marca 1996 v Portorožu zanje organiziran seminar LOOK & LEARN, katerega prireditelj je podjetje Fashion & Hair Promotion d.o.o. Maribor. Na seminarju bosta prvič v Sloveniji nastopala svetovno znana frizerska mojstra iz TONI & GUY ACADEMY iz Stuttgarta, ki nedvomno sodi med vodilne svetovne ustvarjalce frizerske mode.

Navedenega seminarja se bodo udeležile tudi naše frizerke in pri njih zaposlene delavke in sicer kar v velikem številu, seznanile pa se bodo z novimi osmimi tehnikami striženja ter aktualno frizersko modo in konceptom firme Toni & Guy. V posebno zadovoljstvo pa nam je, da bo za ličenje modelov (make - up) poskrbel Frizerski salon Neda iz Smrekarjeve ulice.

PAZITE SE POŽAROV !

Uprava republike Slovenije za zaščito in reševanje na podlagi 4. člena Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju razglasa **VELIKO POŽARNO OGROŽENOST** naravnega okoljav submediteranskem delu Slovenije, torej tudi v občini Izola. Požarna ogroženost velja do preklica.

Do preklica je prepovedano kuriti, sežigati ali uporabljati odprti ogenj v naravnem okolju ter puščati, odmetavati goreče in druge predmete in snovi, ki povzročijo požar. Pristojne inšpekcijske službe bodo v času veljave tega razglašila poostreli nadzor in kršitelje kaznovali.

ŠIFRA

**MENJALNICA
IN PROMET Z
NEPREMIČNINAMI**

dipl. oec.
Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14
66310 IZOLA
tel./fax. 066/63-211

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI

PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

Pri pisanju davčne napovedi in računanju dohodnine, ne pozabite na olajšave!

Ministrstvo za finance je, na osnovi podatkov Urada za statistiko o povprečni mesečni plači v državi za leto 1995 (podatki so temelj za izračun in določitev lestvice za odmero dohodnine za leto 1995), že izračunalo lestvice za odmero dohodnine za preteklo leto ter zneske posameznih olajšav, ki se bodo upoštevali pri odmeri dohodnine. Na podlagi teh podatkov si lahko vsak sam izračuna, koliko davka bo moral državi še plačati oziroma, koliko mu bo država vrnila. Pri pisanju davčne napovedi pa velja biti pozoren na zneske olajšav, do katerih smo upravičeni in s katerimi si lahko znižamo osnovo za odmero dohodnine. In še to, ne pozabite, da je zadnji rok za oddajo napovedi 31. marec 1996!

Lestvica za odmero dohodnine 1995:

če znaša letna osnova SIT nad	do	znaša davek SIT	
668.131	1.336.262	113.582	+ 17% nad 668.131
1.336.262	2.004.394	347.428	+ 37% nad 1.336.262
2.004.394	2.672.525	594.637	+ 40% nad 2.004.394
2.672.525	4.008.787	861.889	+ 45% nad 2.672.525
4.008.787		1.463.207	+ 50% nad 4.008.787

Vir: Ministrstvo za finance Republike Slovenije

Izačunano povprečje plače (povprečna mesečna plača določa tabelo davčnih razredov pa tudi zneskov olajšav) v letu 1995 znaša **1.343.952** tolarjev. Zneski olajšav, ki zmanjšujejo osnovo za dohodnino za leto 1995, ugotovljeni na osnovi podatkov o povprečni letni plači zaposlenih v Sloveniji za leto 1995, so :

Zneski olajšav po zakonu o dohodnini

Olajšava po 7. členu – višina 11% splošne olajšave za vse davčne zavezanke je **147.835 tolarjev**.

Olajšave po 8. členu

- invalidom s 100% telesno okvaro je priznana olajšava v višini **1.343.952 tolarjev** (100 odstotkov povprečne plače),
- učencem in študentom za prejemke, dosežene z opravljanjem dela prek študentskih in mladinskih organizacij je priznana olajšava v višini **537.581 tolarjev**,
- starejšim nad 65 let je priznana olajšava v višini **107.516 tolarjev** (8 odstotkov povprečne plače).

Olajšave po 10. členu zakona o dohodnini (olajšave za vzdrževane družinske člane)

- za enega otroka in vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana je priznana olajšava v višini **134.395 tolarjev** (10% povprečne plače),
- za dva otroka je priznana olajšava v višini **335.988 tolarjev** (25% povprečne plače),
- za tri otroke je priznana olajšava v višini **604.778 tolarjev** (45% povprečne plače),
- za štiri otroke je priznana olajšava v višini **940.766 tolarjev** (70% povprečne plače),
- za vsakega nadaljnjega otroka se olajšava poveča za **5% povprečne plače**,
- za motenega otroka je priznana olajšava v višini **671.976 tolarjev** (50% povprečne plače).

OTROŠKI DODATKI

Center za socialno delo, v skladu z zakonom o družinskih prejemkih, s 1. majem po uradni dolžnosti preverja upravičenost do otroškega dodatka. V ta namen morajo prejemniki otroškega dodatka najkasneje do 31. marca posredovati vsa potrebna dokazila na CSD.

Glede na navedeno, obvešča CSD Izola vse doseadanje prejemnike otroških dodatkov in vse, ki želijo na novo uveljavljati pravico do otroškega dodatka, da bomo vloge sprejemali do vključno 31.03.1996, in sicer:

* vsak dan od 9 do 12 ure

* ob sredah od 9 do 12 ure in od 14 do 17 ure

Vloge je potrebno oddati na obrazcu "Vloga za uveljavitev otroškega dodatka", ki jih občani kupite v Lipi in jih dopolnite z vsemi potrebnimi dokazili, ki so navedeni v priloženih navodilih.

Novi cenaz za uveljavitev otr. dodatka znaša **123.196,00** sit bito dohodka na družinskega člana, prejetega v letu 1995.

CENTER ZA SOCIALNO DELO IZOLA

Anketa

DA NE NE VEM

V prejšnjem Mandraču smo vam obljubili rezultate ankete in ime nagrajenca. Najprej rezultati.

Z Izolo takšno kot je je zadovoljnih 20 odstotkov Izolanov, ki so sodelovali v Mandračevi anketi, neodločenih jih le pet odstotkov, kar 75 odstotkov pa jih je z Izolo, takšno kot je, nezadovoljnih.

Sedanji **oblastni garnituri** se na naslednjih volitvah ne obeta nič dobrega. 62 odstotkov anketirancev je namreč z delom občinske uprave nezadovoljnih, 24 odstotkov je obkrožilo "ne vem", le 14 odstotkov pa meni, da izolska občinska uprava dobro dela.

64 odstotkov Izolanov je prepričanih, da o Izoli ne morejo prav nič **odločiti**, 26 % procentov jih meni nasprotno, 10 odstotkov pa o tem nima izoblikovanega mnenja. To vprašanje je sicer nekoliko nerodno postavljeno, saj je možno, da so nekateri med tistimi 26 %, ki so odgovorili z "DA", z odgovorom mislili na svojo pripravljenost odločiti o Izoli.

Kljub vsem peripetijam in zdraham smo Izolani očitno še vedno veliki lokal patrioti, saj bi se nas 76 odstotkov uprlo **združiti v drugo občino**, 26 % pa se zamisel o združitvi ne zdi slaba.

Projekti v povezavi z **gradnjo marine** imajo natanko 70 odstotno podporo, 18 % anketirancev je proti projektom, 12 % pa se jih ne more odločiti.

68 Izolanov od stotih se počuti **varne**, 22 ne, 10 pa se o tem ne more izjasniti.

Po Mandračevi anketi bi sedaj šlo na **volišča** 50 procentov Izolanov, 32 % te državljanske pravice ne bi izkoristilo, 18 odstotkov pa se o odhodu na volišča še ni odločilo.

Taki so torej odstotki ankete, ki jo je pripravil Mandrač, vanjo pa se je vključil tudi dopoldanski program Radia Morje. Sedaj pa še ime, ki ga je iz kupa dopisnic izžrebal Mandračev pripravnik Aljoša.

Dobitnik posebnega darila iz **butika NINA** je **Dragica Pirc** iz Kažipotne 16, Izola.

Dragica, vse informacije so vam na voljo v uredništvu Mandrača, Veliki trg 1, tel.: 61 139, ali pa neposredno v Butiku NINA v Ljubljanski ulici.

Naslednji teden bomo z akcijo nadaljevali.

Sprejem krvodajalcev v občini Izola

VSAJ V NEČEM SMO DOBRI

V soboto 24. februarja je bil v restavraciji SGTŠ Izola sprejem krvodajalcev na katerem so podelili jubilarom plakete, diplome in značke RK.

Jubilarov, ki so darovali kri v letu 1995 pet, deset, petnajst, dvajset in do 90-krat je skupaj 85.

Nagrado za zaslužnega krvodajalca, ki jo podeljuje Zavarovalniška hiša Slovenica, je letos prejel MAKOVAC Boris iz Seče, ki je zaposlen v Ladjedelnici Izola. Kri je daroval nad 80 krat.

Domačin Ian Pivac pa je izolski rekorder, saj je daroval kri kar 127 krat in zato so mu podelili posebno nagrado DO RK Izola.

Na sprejem so povabili vse krvodajalce, ki so v letu 1995 darovali kri nad 50 krat, žal pa vseh ni bilo, organizatorji pa so pogrešali tudi izolskega župana dr. Gasparinija, še posebej zato, ker so se srečanja udeležili tudi krvodajalci iz sosednje Italije: ADVS seziona di Ronchi, Sezione di Staranzano, Sezione di Fogliano Redipuglia, Sezione di Doberdob, Sezione di Turriaco, Sezione di Monfalcone in AFDS Sezione di Talmassons, GADAS Torviscosa (Ud).

Svečane podelitve s kulturnim programom so se udeležili tudi predstavnik RK Slovenije Ivan Šuštar, član republiške krvodajalske komisije, predstojnica Oddalka za transfuzijo krvi pri Bolnišnici Izola dr. Irena Kramar, občino Izola pa je zastopal Miran Žlogar, ki je odgovoren za družbene dejavnosti.

Nekaj podatkov o krvodajalstvu v letu 1995:

Izgubljeno kri lahko nadomesti le kri, zato je in bo še vedno nenadomestljivo "zdravilo". Darovanje krvi je veliko humanitarno dejanje, ki ga zdrav človek lahko naredi brez škode za lastno zdravje za sočloveka.

00 RK Izola je zadolžena skupaj z OORK Piran, da poskrbi za zadostno količino v prvem in tretjem trimesečju leta. Zato 00 RK oprevlja informativno, propagandno in izobraževalno dejavnost za pridobivanje krvodajalcev. Ker v posameznih obdobjih ne pride zadostno število krvodajalcev je potrebno dodatno klicanje na dom ali v DO z osebnimi vabili.

leto	1992	1993	1994	1995
Prijavljeni	537	602	599	619
O D V Z E M I	509	553	563	576
Odklonjeni	28	49	36	43
Količina v litrih	196	200	227	253
Mladi, (od 18- 27 let)	77	79	53	89
Prvič	38	41	33	59

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je prišlo v letu 1992 do drastičnega padca krvodajalstva, v letih ki sledijo pa ponovno beležimo rast, kar je sad večletnega truda na tem področju.

Za izvedbo kulturnega programa na srečanju krvodajalcev se posebej zahvalujemo učencem 4. in 5. razreda OŠ Dante Alighieri, Istrskim muzikantom ter seveda za zabavni del večera Primorskim fantom, Za delno kritje sprejema smo letos organizirali srečelov. Zato iskrena zahvala vsem družbenim in zasebnim podjetjem ter obrtnikom, ki so s svojim prispevkom nesebično pomagali pri izvedbi srečelova.

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 5 KRAT

01. DEDIC Derviš
02. DOMJO Tatjana
03. DASOVIČ Miloš
04. HASANČEVIC Elvis
05. KRAJNC Mirko
06. KARAS Aljoša
07. MALINOVIC Branko
08. MIKLAVČIČ Vilko
09. PETRIČ Karmen
10. PUCIC Dolores
11. RASPOLIČ Branko
12. ŠAVLE Vinko
13. VRUCINIC Diana
14. ZANIČ Roko

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 10 KRAT

01. BOŽIČ Ines
02. CAR Ernestina
03. FERHATOVIČ Sead
04. FINDERLE Loredana
05. HAJDUKOVIČ Dragica
06. JUG Igor
07. KOCJANČIČ Marica +
08. KOBAV Aleš
09. LAZIČ Mira
10. RAVNIČ Gino
11. RUTAR. Nada
12. SOLE Rudi
13. SANDALIČ Hanifa
14. VOVK Čiva
15. ŽIVKOVIČ Alen

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 15 KRAT

01. BERNAT Julijana
02. BOLE Radivoj
03. GAČNIK Vesna
04. MATJAŠIČ Jožica
05. PAVLIN Dušan
06. SKRLIČ Merima

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 20 KRAT

01. AMBROŽIČ Tomaž
02. BORDON Slavko
03. DOBRIN Slavko
04. FIČUR Dragica
05. KOZLOVIČ Zlata
06. PUGLIESE Silva
07. TOMIČ Mojca
08. UJHAZI Željko
09. VONČINA Mira

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 25 KRAT

01. BONIN Miran
02. ČATIČ Šehida
03. GRUJIČ Dragan
04. JURCOLA Olga
05. JANJIČ Cvetka
06. KLJUN Vinko
07. PATARIČ Ivan
08. ŠABIČ Ružica

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 30 KRAT

01. BATRAC Zdenko
02. CEGLAR Zlatko
03. ČOP Branko
04. KALAN Erik
05. MIKAC Edi
06. NIKIČ Slavko

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 35 KRAT

01. BEGIČ Branko
02. BENČIČ Peter
03. FRANTAR Vinko
04. GRUDEN Silvestra
05. KOBLAR Stojan
06. MLINAR Cvetka
07. ZAJEC Leopold

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 40 KRAT

01. GORJUP Ivanka
02. JAKAC Damjan
03. KONTESTABLE Ermelindo
04. KRUNIČ Mihajlo
05. RUBELLI Alessander

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 45 KRAT

01. KRT Mirko
02. MARANCINA Sergio
03. PRAŠELJ Igor
04. VILER Valter

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 50 KRAT

01. BOŽIČ STANKO

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 60 KRAT

01. CUNJA Nada
02. HAMZIČ Asim
03. KOSIL Anton
04. TONCETIČ Lavra
05. URDIH Danijel

SEZNAM KRVODAJALCEV, KI SO DAROVALI KRI 70 KRAT

01. DOVČ Vojteh
02. UBIPARIPOVIČ Rajko

KRVODAJALEC, KI JE DAROVAL KRI 90 KRAT

01. ČANČULA Jožef

KRVODAJALEC, KI JE DAROVAL KRI 125 KRAT

01. PIVAC ing. Ivan

NAGRADA ZA ZASLUŽNEGA KRVODAJALCA

01. MAKOVAC Boris

IZ AMBULANTE

Dr. med. Andrej Dernikovič

HERPES LABIALIS

Srbenje, napetost v ustnici, pojav mehurčkov, ki se kasneje lahko zagnijo, je mnogim dobro znana ponavljajoča se težava. Vzrok ima v virusu herpesa, ki se je naselil v celicah ustne sluznice (ali drugje) in, ki se začne razmnoževati z vsemi zgoraj opisanimi in še drugimi posledicami, če ga kaj vzdraži. Ta "kaj" je lahko druga bolezen (gripa, pljučnica...), menstruacija, pretirano sončenje, psihični stres in nasploh padeč odpornosti. Nadloga se ne da kar tako odpraviti po znanem receptu 3x1 tableta dnevno. Če se izpuščaji pojavljajo le občasno in v majhnem številu, se zadovoljimo z mazanjem (večkrat dnevno) prizadetega dela telesa že ob prvih znakih težav (srbenje, napetost, pečenje) s kremo, ki vsebuje aciklovir (npr. Aclovir, Virolex). Morebiti nam uspe zavreti popoln razvoj mehurčkov. Pri pogostejših ali obsežnejših težavah poleg kreme uporabljamo tudi enakovrstne tablete v pogostih dnevni dozah, ki jih določi zdravnik. Tudi herpes v področju spolovil je potrebno zdraviti z njegovo pomočjo! Preprečevanje, v kolikor je sploh uspešno, je razvidno iz vzročnih dejavnikov, ki pripeljejo do izbruha bolezni. Pa še to: herpesa v okolici očesa nikoli ne zdravimo sami, pač pa se čimprej oglašimo pri zdravniku. In še nekaj. Enostavnemu (simplex) herpesu je le na videz podoben pasasti herpes (zoster). Že ime pove, da se pojavlja v ožjem ali širšem pasu kože ali sluznice le ene polovice telesa z predhodno in kasnejšo zmerno ali tudi hudo bolečino, ki lahko traja tudi tedne. Tudi tu se pojavijo manj ali bolj številni mehurčki. Lahko se dvigne temperatura, povečajo se pripadajoče bezgavke. Sredstva proti bolečinam, cinkova pasta na spremembe, morebiti še kaka gaza preko in prva pomoč je končana. Od obsežnosti ali bolečnosti ter lokalizacije (tudi tukaj lahko prizadene oko) je odvisno ali se bomo odpravili k zdravniku. Pri zelo bolečih ali obsežnejših spremembah lahko zdravnik pacienta napoti na elektroblokado in s tem zmanjša kasnejšo bolečnost ali pa nastanek še obsežnejših sprememb. V bazen ali poleti v morje pa raje ne hodite do zasušitve mehurčkov.

Pisma bralk/bralcev.

Pa še odgovor na pismo bralke JP, ki vprašuje o cepljenju proti klopnim boleznim, ker veliko hodi v naravo.

Klopi prenašajo vsaj dva povzročitelja bolezni: tistega za klopi meningoencefalitis in za boreliozo. Proti meningoencefalitisu (vnetje možganskih ovojnic) se je mogoče cepiti. Lani je za to boleznijo zbolelo več kot 250 ljudi. V Sloveniji se območja z okuženimi klopi širijo. Res je, da ni vsak klop, ki ga najdemo na koži okužen; toda čimveč se gibljemo v naravi, temveč možnosti je, da nekoč naletimo na klopa, ki je okužen.

Cepljenje pri nas opravlja Zavod za zdravstveno varstvo, Vojkovo nabrežje 4a, Koper, tel.: 37684. Bazično cepljenje se sestoji iz treh doz cepiva v določenih časovnih presledkih. Vsakih pet let priporočijo še poživitev cepljenje z eno dozo cepiva. Cepljenje plačate sami. Pohitite, klopi bodo (so že?) kmalu aktivni.

Vprašanja in pripombe pošiljajte na uredništvo Mandrača s pripisom na kuverti " Za rubriko: Iz ambulante - Pisma". Zaprte kuverte bodo izročene le meni, da odgovorim na vaša vprašanja; v odgovoru v Mandraču seveda ne bom navedel vašega priimka, če ga boste napisali.

FOJBE STRAŠIJO PO TRŽAŠKEM

V zadnjih dneh se je na obeh straneh državne meje razplamtela polemika o fobjah, ki seveda ni nova in se vedno pojavlja takrat ko se državljani sosednje Italije odpravljajo na voliŝča.

Tokrat so fobje priŝle spet v ospredje zaradi pobude rimskega toŝilca o odkrivanju krivcev za takoimenovane povojne poboje na trŝaŝkem krasu. Novost pa je to, da so pisanje italijanskih časnikov v velikem delu povzeli tudi naŝi časopisi in da so na dan priŝli tudi z imeni domnevno obtoŝenih. Ker so med njimi tudi ljudje, ki ŝivijo tudi v naŝem okolju smo se odločili, da vsebini namenimo nekaj pozornosti, vendar na način, ki je zgodovini primeren.

Za začetek objavljamo članek zgodovinarke Nevenke Troha ki je bil objavljen v nedeljski prilogi Primorskega dnevnika iz Trsta. Vsem, ki bi o dogodkih radi vedeli kaj ve, priporočamo da ga preberete.

Oglaŝam se kot raziskovalka zgodovine Primorske Julijske Krajine v času med leti 1945/1947, v katerem so se dogajale tudi aretacije, deportacije in likvidacije, ki so jih izvajale jugoslovanske oblasti, potem ko so v okviru sil zaveznike koalicije osvobodile Julijsko Krajino in jo zasedle.

Ta čas je v zavesti mnogih italijanskih ljudi vse do danes poistoveten s pojmi jugoslovanska okupacija, fobje, slovanski imperializem, slovansko barbarstvo, slavokomunizem, uničevalna taboriŝa in ŝe tedaj in v zadnjem času ponovno tudi genocid, torej ubijanje ljudi, krivih le tega in zgolj tega, da so bili Italijani. Vendar poleg tako mislečih so na tem prostoru iveli in ŝe danes ŝivijo tudi tisti Slovenci, Hrvatje in Italijani, ki poznajo tudi druge pojme: faŝizem, etnična bonifikacija, posebno sodiŝe za zaŝcito drŝave, justifikacija, italijanska okupacija, poŝiganje vasi po Primorski in v Sloveniji, taboriŝa na Rabu, v Reniciju, Gonarsu, talcev v gramozni jami, poboje v Ljubljanski pokrajini pod geslom generala Robottija: "Si amazza troppo poco".

Celo nekateri italijanski pisci ocenjujejo italijansko okupacijo Slovenije kot pridobitev za Slovence, saj naj bi jim prinesla civilizacijo in tisočletno kulturo. In e se ne bi ti Slovenci začeli upirati tem dobrinam, menijo, tudi žrtev ne bi bilo, ŝe ve, celo v ofenzivah padli italijanski vojaki naj bi bili ŝrtve slavokomunizma.

A obenem isti ljudje povzdigujejo herojstvo italijanskega ilegalnega istrskega komiteja za narodno osvoboditev - CLN v odnosu do jugoslovanske uprave v coni B Julijske krajine. "Zgodovinski narod" ima torej pravico do upora, drugi pa smejo le hvaležno sprejeti tujo nadvlado.

Zavedam se, da bo del bralcev tega sestavka ubodla beseda osvoboditev, saj je bil zanje, tako kot za mnoge maja 1945, Trst z Julijsko krajino le okupiran in je, kot beremo v njihovih virih, le prešel "iz nacifaŝistinega suŝenstva v ŝe huŝje". Jugoslovanska armada je bila zanje le zavojevalec "svete italijanske zemlje". Toda v Trstu so tedaj ŝiveli in ŝe ŝivijo Slovenci in Italijani, za katere je bil prihod Jugoslovanske armade osvoboditev in ne okupacija, saj so, kot pričajo viri, ob prihodu slovenskih partizanov "ponoreli od navdušenja". Maja 1945 pa so ŝiveli v Trstu in Gorici tudi tisti, med Italijani jih ni bilo malo, za katere je bilo "bolj vaŝno vpraŝanje prehrane njegove druŝine kot vpraŝanje pripadnosti Trsta", in bili so tisti, predvsem Italijani, ki so ŝeleli prihodnost Trsta v obliki samostojne drŝave.

Mnogi se spraŝujejo, s kakŝno pravico je Jugoslovanska armada sploh priŝla v narodnostno meŝani Trst, e pa je v očeh mnogih zgolj in samo "citta italianissima"? Zgolj ŝiriti komunizem? Toda, ali se ne vpraŝajo tudi, s kakŝno pravico je Italija od leta 1918 zasedala ozemlje do rapalske meje, meje, ki jo je ŝe leta 1945 zahteval tudi antifaŝistini Comitato di liberazione nazionale giuliano? Po podatkih zadnjega popisa v Avstroogrski, leta 1910, je namreč na območju, ki je bilo priključeno Sloveniji po mirovni pogodbi leta 1947 (ne Jugoslaviji, torej brez območij, ki so bila priključena Hrvaŝki in brez cone B Svobodnega Trŝaŝkega ozemlja) ŝivelo 160 tisoč prebivalcev, med njimi le 290 Italijanov.

Z rapalsko mejo je bil slovenski narod razkosan, odrezana je bila več kot četrtina narodnega telesa in pripadajočega ozemlja, zato zanj vpraŝanje spremembe meje ni bilo "vpraŝanje sentimentalnosti niti sebične teŝnje za spremembo mej, ampak vpraŝanje ŝivljenja, normalnega razvoja in obstoja" (Edvard Kardelj na mirovni konferenci). Italijanski napad na Jugoslavijo, s katero je tedaj veljala prijateljska pogodba, in okupacija Ljubljanske pokrajine sta vpraŝanje obstoja slovenskega naroda le ŝe bolj zaostri-la. Slovenci obeh političnih usmeritev so zahtevali zdruŝeno Slovenijo in skladnost drŝavnih meja s slovenskim etničnim ozemljem. In do teh slovenskih etničnih meja, v okviru katerih pa so ŝiveli ŝtevilni Italijani in Avstrijci, je priŝla Jugoslovanska armada maja 1945 neprimerno bolj upravičeno kot italijanska leta 1918 na rapalsko mejo.

Vrstni red krivic in z njimi povezanih zločinov je torej takle: osvojitev slovenskega etničnega ozemlja, rapalska meja, asimilacija, faŝizem, etnična bonifikacija, konfinacije, zapor, eksodus, agresija na Jugoslavijo, "kulturonosna" okupacija, osvobodilni boj, talci, pokoli, taboriŝa, osvoboditev in obenem zasedba ozemelj na zahodu, mnoŝine aretacije, deportacije, fobje. Seveda lahko začnemo ŝe bolj nazaj v zgodovino, v prvo svetovno vojno s stotinami tisočih padlih na soŝki fronti za nove meje Italije, pa tudi za ohranitev slovenskega etničnega ozemlja. Pa tudi v drugi vojni so padli tisoči za osvoboditev Primorske, ki za primorske Slovence ni bila le izgon nemŝkega okupatorja, pač pa tudi izgon italijanske drŝave, predvsem zaradi njenega genocidnega ravnanja s Slovenci in Hrvati.

Jugoslovanska armada je priŝla v Trst in Julijsko Krajino kot drŝavna oblast (potere di stato), priŝla je vzpostaviti komunizem, a priŝla je tudi osvoboditi svoje sonarodnjake. Samo na tem ozemlju v Evropi je zaradi nedorečenosti meje zasedbenih območij priŝlo po prihodu zahodnih zaveznikov v Trst in Gorico do dvojne zasedbe. A obenem je samo tu v Evropi ena od armad bila hkrati armada drŝave, ki je to območje zahtevala zase. S priključitvijo Julijske Krajine k Jugoslaviji so se strinjali domala vsi Slovenci, tudi tisti, ki so sicer odklanjali komunizem, hkrati pa prav zaradi njenega komunizma tudi mnogi Italijani.

Takoj po svojem prihodu v začetku maja 1945 so jugoslovanske oblasti (vojaŝke enote, zlasti Knj, in po navodilih Ozne enote Narodne zaŝcite, ki so bile v funkciji policije, s pomočjo seznamov, ki so jih pripravljali ŝe med vojno) izvedle zlasti v Trstu in Gorici ve tisoč aretacij pripadnikov kolaborantskih oboroŝenih formacij, pa tudi civilistov, Italijanov in Slovencev. Osnovni razlog za aretacije je bilo sodelovanje s faŝizmom, nikakor pa ne nacionalna pripadnost, kot se je skuŝalo dokazovati ŝe v prvih povojnih mesecih pa vse do danes. Dokaz za to so poleg seznamov usmrčenih tudi navodila takratnega jugoslovanskega vodstva, ki je izrecno zahtevalo, da aretacije (in posledično likvidacije) ne smejo biti na nacionalni osnovi, ampak na "bazi faŝizma".

50 LET POTEM

Večina aretiranih je bila po zaslišanju in nekajdnevem zaporu izpuščena. Poleg tistih, ki so bili osumljeni fašizma in sodelovanja z okupatorjem so bili aretirani nekateri ljudje tudi po pomoti, drugi zaradi osebnega maščevanja, nedoslednosti navodil, pa tudi nekateri slovenski in italijanski protifašisti. Le ti so bili v veliki večini po nekaj dneh izpuščeni. Del aretiranih so obsobila hitra vojaška sodišča, bili so usmrčeni in nato vrženi v fojbe.

Podatkov o številu vseh aretiranih nimamo, pač pa so dokaj točni podatki o pogrešanih, o tistih, ki se niso vmili na domove, iz česar sklepam, da so bili usmrčeni ali pa so iz različnih razlogov umrli v ujetništvu. Podatke o pogrešanih sem sestavila na osnovi seznamov v knjigi -Caduti, dispersi e vittime civili dei comuni della regione Friuli-Venezia Giulia: nella seconda guerra mondiale- (Videm 1991) ter razpoložljivih jugoslovanskih virov: fond slovenskega centralnega komiteja komunistične partije, osebni arhivi slovenskih voditeljev, poročila s Tržaškega, arhiv slovenskega notranjega ministrstva. Podatki niso dokončni, saj nam arhivi centralizirane jugoslovanske organizacije za zaščito naroda - Ozne, vojske in vojaških sodišč niso dostopni, ker jih hranijo v beograjskih arhivih. So pa po dosedanjih raziskavah najbližji resnici. Preglednica, ki jo objavljamo na tej strani velja za vse umrle za posledicami jugoslovanskih aretacij maja 1945 za tržaško pokrajino v današnjih mejah.

Ker je bilo veliko deportancev doma iz notranjosti Italije, je možno, da je tukajšnja končna številka (582) manjša, saj marsikoga, ki se je vrnil neposredno v domač kraj, to je bilo prej pravilo kot izjema, uradi v Trstu niso evidentirali, pač pa je še naprej upoštevan kot pogrešan. Možno pa je tudi, da so bili na tržaškem (in goriškem) območju aretirani tudi nekateri, ki niso bili pristojni v ti dve pokrajini zato v teh evidencah že upoštevani deportirani pripadniki policijskih in vojaških enot, ki so delovale na obravnavanem območju, je število takih neevidentiranih verjetno minimalno. V seznamih, ki jih obravnavam, niso vključeni aretirani Slovenci in pripadniki drugih jugoslovanskih narodov v raznih kolaboracionističnih enotah, ki so prišli v Julijsko krajino iz jugoslovanskih območij. Ker so se slednji praviloma umaknili pred prihodom jugoslovanske armade na območje, ki so ga kontrolirali zahodni zavezniki in jih zasledimo v njihovih taboriščih, tudi med temi ni bilo večjega števila umorjenih.

Po še ne dokončnih podatkih Nataše Nemeč, ki analizira podatke za tedanje goriško pokrajino (obsegala je tudi današnji slovenski del Goriške) je bilo tu umrlih 922. Iz sedanje tržaške in tedanje goriške pokrajine je po dosedanjih raziskavah torej skupaj 1504 mrtvih (fojbe, likvidacije, umrli v ujetništvu), med njimi 864 pripadnikov oboroženih formacij. Ker je bilo na Goriškem bolj razširjeno slovensko domobranstvo, je bilo med tamkajšnjimi mrtvimi bistveno več Slovencev kot na Tržaškem.

Težje je ugotavljanje števila aretacij in umrlih za območje slovenske Istre, ker ni primarnih virov, spominski viri pa so nezanesljivi, saj se je velika večina svojcev aretiranih odselila v Italijo. Iz posrednih virov lahko sklepamo, da aretacije v slovenski Istri niso bile množične in je tako lidvidiranih iz tega območja verjetno manj kot sto. V celotni Istri in na Reki naj bi bilo deportiranih, ne ubitih, okrog 850 ljudi.

Podatki, ki sem jih ugotovila in tu navedla se presenetljivo ujema s podatki italijanskega zunanjega ministrstva iz februarja 1947, ki je predložilo dva seznama ljudi s skupno 1722 imeni, ki sta vključevala tudi nekaj sto ljudi iz celotne cone B (tudi danes hrvaški del), če upoštevamo, da seznama vključujeta tudi nekaj sto ljudi iz celotne cone B Julijske krajine, tudi današnji hrvaški del. Obenem beremo v istem viru ugotovitev, da je samo za mesto Gorica v "promemoriji Morassi" sicer govora o 1300 deportiranih dejansko pa so jih lahko identificirali mnogo manj.

Pri analizi virov o aretacijah deportacijah in usmrčitvah maja 1945 lahko tako ugotovimo, da so bile te v največji meri usmerjene proti pripadnikom fašizma, med katere so sodili tudi pripadniki vojaških, policijskih in paravojaških enot, ki so fašistično državo

simbolizirali in izvajali njene ukaze, sami pa najbrž usmrčitve niso zaslužili, tudi po takratnih ostrih kriterijih ne. Le te so bile predvsem posledica ravnanja italijanskih oblasti s Slovenci in Hrvati med dvema vojnoma, zlasti pa med vojno na Primorskem in v okupirani Jugoslaviji. Bilo pa je tudi maščevanje italijanske levice nad fašističnim zlom. To je bilo obdobje poravnave računov, a ne z Italijani kot z narodom - z njimi je že dve leti obstajalo sodelovanje na liniji osvobodilnega boja - ampak s fašizmom in nacizmom. Likvidacije tudi zgolj domnevnih kolaboracionistov so bile v tem času tudi drugod po Evropi. Pri nas pa jih je takratna oblast izvajala še z dodatnim ciljem: odstranitev vsega, ker bi lahko oviralo nov komunistični red, čim prej se znebiti potencialne opozicije novi oblasti.

Kljub temu so na narodnostno mešanem območju na zapadu likvidacije dobile prizvok maščevanja enega naroda nad drugim, kar je s pridom izrabljala italijanska politika v dnevno-političnih bojih tistega časa, pa tudi v boju za meje. Z izrabljanjem nacionalnih čustev ob tragediji deportiranih in usmrčenih je protitalijanski strani vedno uspevalo mobilizirati širše sloje ljudi. Pri tem jim je "pomagala" tudi Jugoslavija, ki nikoli ni uradno priznala svojega ravnanja, še manj, da bi objavila sezname usmrčenih in so svojci dolga leta živeli v negotovosti. Na drugi strani pa so bili prujugoslovani prepričani, da so bile aretacije in likvidacije izvedene "po predpisih in zakonito" in da je bila to bistvena in pozitivna razlika od največkrat stihijskega maščevanja in obračunavanja drugje po Evropi. Takega prepričanja niso bili le preprosti ljudje, ampak tudi vodstva protijugoslovanskih - tudi italijanskih organizacij v Julijski krajini. Zlasti izrazilo so se takšna stališča pokazala na Goriškem, kjer je bilo deportiranih in likvidiranih glede na število prebivalcev mnogo več ljudi kot na Tržaškem in je bilo, tudi zaradi negotovosti o njihovi usodi, nasprotovanje italijanskega prebivalstva Jugoslaviji večje in so bile obtožbe ostrejše.

Nevenka Troha

VSI POGREŠANI (iz seznama v Caduti...) 619	UMRLI OZ. UBITI 582
od tega: ubiti v demonstracijah	4
ugrabljeni oz. aretirani kasneje	5
umrli po povratku domov (do 1952. leta)	6
aretirani od nemške policije	1
aretirani pred 1. majem 1945	4
ubiti na tem območju iz neznanih vzrokov	8
izpuščeni (po jug. virih)	9
SKUPAJ	37
	od tega ženske 15
	mladi med 16. in 18. letom 8
	otroci 1

Izmed umrlih oz. ubitih	582
rojeni na področju JK, Istre in Dalmacije oz. kasnejše Jugoslavije	242
od tega v tržaški pokrajini	147
rojeni drugje, večinoma v Italiji	340
umrli ali izginuli v slovenskih taboriščih in zaporih	159
verjetno ubiti v fojbah	423
SKUPAJ	582

STRUKTURA	
pripadniki oboroženih formacij (1)	409
civilisti	173
od teh po jugoslovanskih virih obremenjeni s fašistično preteklostjo	75
neznanja politična pripadnost, pristojni v drugih krajih Jugoslavije	18
SKUPAJ	582

Narodnostna struktura rojenih na območju JK, Istre, Dalmacije oz. kasnejše Jugoslavije

Vseh	242
Slovenci	18
Hrvati	1
Rusi	1
Nemci	1
slovensko poreklo (ugotovljeno vsaj po enem od staršev)	78
hrvatsko poreklo	28
nemško poreklo	7
poljsko poreklo	1
madžarsko poreklo	1
Skupaj neitalijanskega porekla	136

(1) - Vanje so vštet finančni stražniki, karabinjerji, agenti javne varnosti, Milizia difesa territoriale, vojaki RSI, Guardia Civica, italijanski vojaki, pripadniki CVL, domobranci, slovenski partizani (eden), pripadniki nemške policije, gasilcev in Rdečega križa (ki so nosili orožje).

NOGOMET

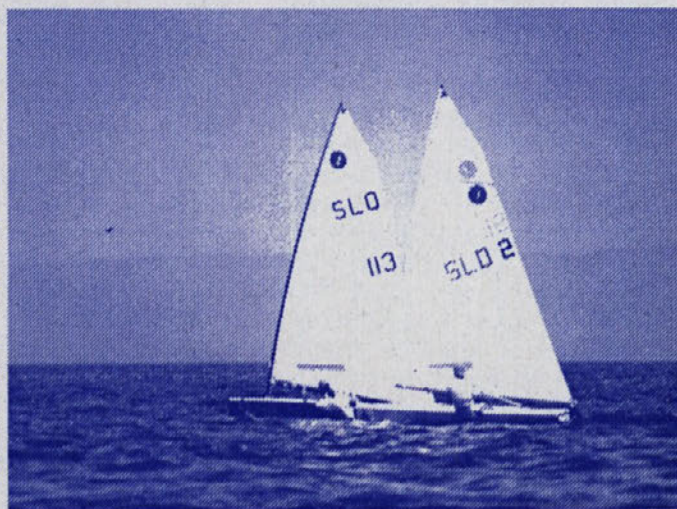
Rudar : Izola 5:0 (3:0)

Izolski nogometaši na uspeh v Velenju niso kaj preveč računali. Razmišljali so le kako se domov vrniti s čim manj golov. Pa se jim žal niti tokrat ni izšlo. Tokrat jim je zagodlo še vereme, saj je za čas tekme snežilo, ribiči pa snega niso ravno najbolj vajeni. Velenjčani so takoj silovito pritisnili, prvi gol pa so dosegli že v 10. minuti. Izolani so se sicer trudili vzpostaviti ravnotežje, vendar so bili Velenjčani premočni. V prvem, polčasu je edino Žlogar nevarno zapretel, a ni imel sreče. Tudi v drugem delu se slika ni spremenila, rudarji so napadali, ribiči pa so se branili. Izolani so je še dobro odnesli, saj bi Velenjčani lahko ob večji spretnosti dosegli še kak zadetek več.

KAPUCINO

Sport

KONEC ZIME ?

ODBOJKA

Kamnik : Simonov zaliv 0:3 (-13,-2,-13)

Čeprav so Kamničani letos igrali v prvi ligi, niso bili kos razigranim Izolanom. V prvem nizu so sicer večinoma vodili domačini, nato pa so se pri rezultatu 13:10 zbudili tudi Izolani, predvsem pa Voronkov, ki je najbolj izstopal. Drugi niz je bila samo formalnost. Gostje so uspeli osvojiti samo dve točki. Tretji niz je bil spet bolj izenačen, spet so vodili domačini z 13:10, pa spet niso zmagali. Izolani so brez prinesenih točk iz lige z dvema točkama sedaj četrti v mini ligi za napredovanje v 1.A ligo. V soboto Izolani gostujejo v Ljutomerju pri istoimenski ekipi, ki je po trdem boju klonila proti starim izolskim znancom - Fužinarju.

ROKOMET

N. Gorica : Delmar 18:27 (6:13)

Rezultat tekem je bil že vnaprej znan, saj je razlika v kakovosti obeh ekip ogromna. Izolani so povedli takoj na začetku, vodili celo tekmo in na koncu zmagali z devetimi goli razlike. Povedati je treba, da je Delmar zaigral resno od samega začetka, kar se ni zgodilo na vseh tekmah.

Z zmago so se Izolani povzpeli na sam vrh drugoligaške lestvice. V soboto gosti Delmar ekipo Besnica in zmaga ne sme biti vprašljiva.

ROKOMETNI VIKEND

Sobota 9. marca, Rokometna dvorana Izola

14.00

Zadnji turnir za mlajše deklice. Nastopajo: Mlinotest Ajdovščina Markus Burja, Marina Izola

16.30

Tekma starejših deklic:

MANDRAČ Izola:Kadetska reprezentanca Italije

18.00

Tekma mladinskih reprezentanc

SLOVENIJA:ITALIJA

20.00

Prvenstvena tekma 2. lige za moške
DELMAR : BESNICA

Prijatelji rokometna - VABLJENI!

KEGLJANJE

IZOLANKE Z REMIJEM OSTALE V 1. LIGI

Izolanke ostale v ligi Izolanke so se uspele rešiti šele v zadnjem kolu. Potrebovale so točko in jo tudi dosegle proti ankaranski ekipi Adria Conventa, ki je na lestvici zasedla drugo mesto in s tem naslov državnih viceprvakinj.

JADRANJE

DEKLEVA ZAČELA Z ZMAGO

Začenja se sezona tekmovalj na vodi. Jadranci v olimpijskih razredih so te dni na močni regati v Allasiu (Genova) Italiji. Od izolskih jadrancev najuspešneje nastopa Vesna Dekleva ki je zmagala v prvi regati rezultatov nadaljevanja pa še nismo prejeli.

V NEDELJO SPOMLADANSKI POKAL

V nedeljo se začenejo domača tekmovanja in kot vsako leto tudi tokrat s tekmovanjem za spomladanski pokal. Letos bodo najprej tekmovali v Kopru (sobota in nedelja) potem pa še v Izoli in Piranu.

Sicer pa se bodo slovenski jadranci sestali na svoji redni letni skupščini v petek, 8. marca, v Kopru.

GREMO NA FUZBAL !

Nogometni klub Izola
vabi prijatelje izolskega nogometa na
prvenstveno tekmo

IZOLA:BIOSTART PUBLICUM

v nedeljo 10. marca
na stadionu v Izoli

IL MANDRACCHIO

Foglio della comunità italiana di Isola

Eppur si muove

Tutto pronto per l'inizio dei lavori di costruzione della nuova sede della Scuola elementare di lingua italiana "Dante Alighieri" di Isola. Alcuni giorni fa, infatti, al Comune di Isola è stato firmato l'annesso al contratto di costruzione con l'Azienda "Stavbenik" di Capodistria, azienda a cui è stato affidato l'appalto, che prevede l'avvio del cantiere entro il giorno 15 di questo mese di marzo e la conclusione della quarta fase di costruzione entro il mese di settembre di quest'anno. Così, se non subentreranno nuovi intoppi di carattere burocratico, gli alunni della nostra nazionalità dovrebbero entrare nella tanto agognata nuova sede già con l'anno scolastico 1997/98. Meno ottimistiche, invece, le previsioni a riguardo della nuova sede della Comunità degli italiani di Isola, sede che dovrebbe sorgere nella vetusta Casa Manzioli, nonostante il Bilancio dello Stato sloveno preveda parte del finanziamento dei lavori di restauro della suddetta casa già con la Finanziaria 1996. L' intoppo, che sembra insuperabile quanto assurdo, va visto nella poca volontà da parte del Governo sloveno di firmare il "Protocollo di collaborazione tra la Slovenia e l'Italia" nel recupero di quello che è ormai un rudere in pieno centro storico di Isola, Casa Manzioli cioè. Protocollo che, secondo il Ministero degli affari esteri sloveno, viene messo in un pacchetto di problemi concernenti i rapporti sloveno-italiani, trasformando così la nostra comunità nazionale in "merce di scambio" in quel intricato "commercio politico" che sono le attuali relazioni tra i due Paesi confinanti.

Gianfranco Siljan

La comunità italiana di Isola: Non solo sulla carta

Nel preparare le prossime elezioni per i nuovi Consigli delle Comunità locali di Isola, è necessario prevedere, in base alla Legge generale sulle elezioni in Slovenia, anche la presenza della comunità nazionale italiana. Questa la conclusione della Commissione per la nazionalità italiana del Consiglio comunale di Isola, fatta propria, poi, anche dal Consiglio della nostra Comunità.

Di conseguenza, in quelle Comunità locali che per Statuto sono definite nazionalmente miste, vanno adottati gli stessi criteri e le stesse modalità di inclusione dei nostri connazionali nel sistema elettorale già adottato per le ultime elezioni per il Consiglio Comunale. La Commissione, inoltre, ha voluto far presente al Sindaco e all'amministrazione comunale la delibera a suo tempo approvata dal Consiglio comunale di presentare entro sei mesi una adeguata proposta di denominazione bilingue di quelle Comunità locali che per Statuto sono definite nazionalmente miste, ma un tanto non è evidente dalla denominazione toponomastica. Per cui, proprio nel momento in cui è in dibattito la bozza di

regolamentazione delle Comunità locali, sarebbe logico ed opportuno chiarire anche questo aspetto, onde evitare la necessità di riaprire il dibattito in un secondo tempo. Anche perché il periodo dei sei mesi è da tempo superato. Si è parlato anche del progetto "Palazzo Manzioli", presente come tema pure alla riunione del Consiglio sia comunale che costiero della Comunità autogestita della nostra nazionalità. È stato chiesto al sindaco di impegnarsi a fondo, affinché l'eventuale congelamento previsto dalle autorità centrali venga quanto prima sbloccato per evitare che la situazione si acuisca ulteriormente e che si arrivi ad un vero e proprio "crollo".

S.S.

Concorso "La nostra storia":

Le radici storiche e culturali

Dopo averlo annunciato a più riprese, questa sera, presso la nostra Comunità degli Italiani, si è arrivati all'atto finale di due iniziative che, certamente, lasceranno il segno. O, per lo meno, rappresenteranno l'avvio per ulteriori edizioni, ampliate e migliorate.

Questo pomeriggio, infatti, avrà luogo la prima degustazione dell'olio di oliva, presenti esperti e produttori, per ridare lustro e la giusta rinomanza ad una delle caratteristiche più fortunate del nostro territorio, le cui origini si perdono nella notte dei tempi. E, in quest'ambito, verrà inaugurata anche la prima mostra dei reperti e cimeli, documenti e fotografie, che alla redazione del "Mandrachio" sono pervenuti nell'ambito del concorso "La nostra storia". Due manifestazioni che sono apparentemente molto diverse tra di loro, ma che hanno in comune un elemento fondamentale: quello di ripristinare almeno una parte delle antiche tradizioni e delle vicissitudini nelle quali, come cittadini di Isola e come appartenenti ad una comunità nazionale possiamo (o dobbiamo?) riconoscerci. È vero, che trovandoci alla prima edizione di queste due iniziative, qualcuno potrà

obiettare che, forse, i risultati sono alquanto modesti. Ma è anche vero, che ogni inizio è sempre difficile, soprattutto se richiede la partecipazione di tante persone. E, in entrambi i casi, i veri portatori e autori delle manifestazioni sono stati effettivamente i nostri connazionali ed i nostri concittadini. L'importante è riuscir a far scattare la molla dell'interesse per qualcosa che non riguarda soltanto il singolo, ma che coinvolge tutta la comunità e tutta la cittadinanza. In questo caso, bisogna dirlo, l'interesse c'è stato e fa ben sperare soprattutto per il futuro. Per il prosieguo di queste stesse iniziative, ma anche per intraprenderne altre che potrebbero, finalmente, riportare alla luce aspetti di storia vissuta, ufficiale e non, che in tutto questo secolo si è preferito sottacere. E se per l'olio di oliva si

(segue sulla prossima pagina)

(dalla pagina precedente)

sta assistendo ad una vera e propria rinascita, diverso è per tanti altri aspetti della vita cittadina, tanto è vero che esistono ben pochi elementi sui quali poter costruire una reale storia della nostra città a partire dalla fine del secolo scorso.

Nei primi decenni di questo secolo perché c'era il fascismo e si poteva parlare soltanto delle conquiste di quel regime. Negli ultimi cinquant'anni, perché era preferibile parlare soltanto delle conquiste di quell'altro regime. Tutt'al più si poteva parlare male del periodo precedente. Rimane il fatto, che la vita e la storia andavano avanti. Gli avvenimenti, anche importanti, toccavano anche Isola, a volte addirittura sconvolgendola. Alla fine di questo secolo e di questo millennio, forse è giunto il momento, di affrontare seriamente anche quest'ultimo periodo, lontani da ideologie, da opportunismi e da faziosità. Il concorso che la redazione del Mandracchio ha lanciato, e di cui questa sera si inaugura la mostra, è un primo tentativo. Consci come siamo che sarà difficile parlare del presente e ancora più arduo prospettare un possibile futuro senza una adeguata conoscenza del passato. Per ridare alla nostra cittadina e ai suoi abitanti una consistenza storica e culturale, tramite l'apporto concreto dei suoi concittadini e con la speranza che domani, queste testimonianze, risultino utili per chi vorrà affrontare l'argomento con serietà e professionalità. In fondo, proprio questo potrebbe essere uno dei filoni di attività che andrebbero intrapresi prima che a qualcuno venga nuovamente in mente di fissare qualche data per stabilire l'inizio della nostra presenza in questa città e in questa area.

"La nostra storia"

Sono più di cento i reperti inviati o portati per il concorso organizzato dal nostro foglio in collaborazione con la "Pasquale Besenghi". C'è veramente di tutto da un barattolo di aiuti dell'U.N.R.R.A. dell'immediato dopoguerra ad una radio d'epoca "Allochio Bacchini & Co." Il più vecchio reperto con la data leggibile è del 1884 mentre un anello - sigillo, trovato chissà dove potrebbe essere molto più antico. Ci sono diversi libri e numerose foto, alcune delle quali veri e propri gioielli. Lo sono anche i volantini e i manifesti del periodo prima della fine della seconda guerra mondiale.

Dominano comunque le foto, attraverso le quali possiamo costatare come Isola nel tempo è cambiata. Forse era più bella prima... (Almeno non c'erano le automobili che la infestano oggi, rendendola quasi inabitabile, e non c'era l'obbrobrio in Riva - quasi quasi mi pento di aver criticato l'ormai smantellato "Alpen Liebe": era meglio degli attuali tendoni plastici da circo mal riuscito. Ma di crimini del genere a Isola ce ne sono purtroppo ancora). Le foto sono ben 58 - diverse sono comunque fotocopie (anche se ottime). Gli oggetti sono una decina e i documenti una trentina. Ci sono anche due dischi, che però non si potranno ascoltare (non c'è il grammofoono...) e neanche la radio è del tutto funzionante: le valvole sono stanche, l'altoparlante con trasformatore incorporato ha la bobina bruciata... Alcuni reperti non sono proprio di Isola anche se di uguali nella nostra città, molto probabilmente, ce n'erano. E poi il fommelito - questo si che potrebbe funzionare - magari per fare "ombolo ala gradela..."

(l'olio ghe sarà, per el vin se prevederà - el resto vien da solo!)

A.S.

Uniti siamo forti - uniti vinceremo

Foto: C. Chicco

Attività comunitaria

Manifestazioni culturali e sportive

Oggi, giovedì 7 marzo, nei locali della Comunità (Palazzo Besenghi), con inizio alle ore 18.00, avranno luogo due importanti manifestazioni: l'inaugurazione della mostra "La nostra storia" abbinata all'omonimo concorso bandito nel mese di dicembre dalla redazione de "Il mandracchio", foglio della comunità italiana di Isola, e la "Serata dell'olio d'oliva".

La mostra "La nostra storia" prevede l'esposizione di gran parte degli oggetti, documenti, fotografie e altre curiosità riguardanti il nostro passato gentilmente concessi agli organizzatori dell'iniziativa dai numerosi aderenti al concorso. Nel corso della serata, verranno premiati i proprietari dei reperti ritenuti più interessanti. La mostra rimarrà allestita fino a mercoledì 13 marzo.

Con la "Serata dell'olio d'oliva", invece, la Comunità degli Italiani "Pasquale Besenghi degli Ughi" di Isola si propone di rivalorizzare l'ottimo prodotto delle nostre terre che è appunto l'olio d'oliva. La manifestazione prevede una breve conferenza sulla conoscenza dell'olio d'oliva e la degustazione dei prodotti offerti in giudizio dagli olivicoltori isolani. Il produttore dell'olio che verrà giudicato il migliore riceverà un diploma. La conferenza e la degustazione sono state realizzate in collaborazione con gli esperti dell'Associazione degli olivicoltori sloveni.

Martedì 12 marzo, alle ore 18.00, nei locali della Comunità, nell'ambito della collaborazione con l'Università Popolare di Trieste, si terrà la conferenza del prof. Edoardo Crevatin di Trieste sul tema "Le infezioni urinarie e la loro prevenzione". Diapositive.

Venerdì 15 marzo, con inizio alle ore 16.00, nella Sala grande della Comunità, avrà luogo il IV torneo di briscola e tressette. Le iscrizioni saranno aperte da lunedì 11 marzo in poi presso il bar della Comunità (dalle ore 16.30 alle 20.30).

Sabato 16 marzo, nella palestra della Scuola elementare "Livade", con inizio alle ore 9.00, avrà luogo il primo torneo di pallacanestro della Comunità. Parteciperanno alla gara quattro squadre.

Martedì 19 marzo, alle ore 18.00, nella Sala grande della Comunità, sarà nuovamente nostra ospite la prof.ssa Marina Parladori per la seconda lezione del corso "Da Siena a San Gimignano".

Il Mandracchio, foglio della Comunità italiana di Isola

Redattore responsabile: A. Šumenjak

Redazione: C. Chicco, M. Maurel,

C. Moscarda, C. Raspolič, S. Sau,

G. Siljan, A. Šumenjak

Indirizzo: via S. Gregorčič 76,

66310 Isola, Slovenia

tel.-fax: +386 66 /65031, 65853

Krajevna skupnost Livade
vabi krajanke na
TRADICIONALNI OSMOMARČEVSKI IZLET
Na izlet bomo odšli
v soboto 9. marca 1996.
Prijave in rezervacije sprejemajo v KS Livade, Veluščkova 8.

Dan žena v Izoli

Ženska sekcija Izola "Gracijela Gobbo" organizira
praznovanje

8.marca - mednarodnega praznika žensk
z družabnim srečanjem,

ki bo **v četrtek 7. marca ob 20.00 v hotelu Riviera.**

Pričakujemo, da bo dvorana premajhna, kot je bila vsakič ob 8. marcu. Zato je možno vnaprej rezervirati prostor z nakupom bona (1.100 SIT), ki ga je možno dobiti v trafiki za lekarno v Izoli.

Ob osrednjem govoru, kulturnem programu, srečelovu in zabavi se bomo spomnili dogodkov, ki so na nek način povezani z življenjem v naši občini.

Za ples in zabavo bodo skrbeli **Primorski fantje**

Materi!

Mati, ti si studenec življenja,
ki s teboj se začne,
ki nikdar ne usahne.
Šele na starost usahne,
in mati zemlja te vase sprejme.

Darilo za 8. marec vsem ženam v Izoli od Vide Rožnik

Matična knjižnica Izola v sodelovanju s Kulturnim društvom Korte

vabi v četrtek, 7. marca 1996 ob 19. uri v Kulturni dom Izola na srečanje z ženskimi ustvarjalkami: - Nado Delloro, - Jelko Morato - Vatovec - mag. Milico Trebše - Štolfa Razgovor z ustvarjalkami bo vodila novinarka Nataša Benčič. Sodeluje Glasbena šola Izola Sponzor Cvetličarna Orhideja, Izola.

ORLANDO ZA DAN ŽENA

Naš fotoreporter Orlando Hrandek bo v sklopu prireditve ki jo pripravlja ZKO Izola pripravil razstavo fotografij na temo izolskih žensk, ki bo na ogled v predverju Kulturnega doma od petka 8. marca naprej. Oglejte si razstavo morda celo sodelujete na njej.

MOJ KANTON

ČISTO NIČ KUL - Pet semetery

Nekateri si upajo trditi, da Izola umira. S prstom kažejo na zapirajoče trgovine in na prezgodaj osivele trgovce, ki ne morejo in morejo razumeti, da tudi njim ni uspelo. Povejo, da je v Izoli tako malo še "živih" ljudi, da niti zahodna tribuna na stadionu ni več nikoli polna. Samo čez ograjo se stegnejo in pokažejo pokopališče, na katerem bo zdaj zdaj zmanjkalo prostora za pokop umrlih. Omenijo ribarski izpad v Arcotu in potarnajo, da si zdaj kar sami rušimo prostore v katerih smo se včasih razmnoževali. In še bi našli "dokazov", s katerimi bi podkrepili svojo teorijo o Izoli umiranja.

Pa k sreči še ni vse šlo k hudiču. Nismo še čisto odmrli, kar dokazujejo številne vojne, ki jih vodimo. Zalivsko drevesna vojna je najbolj eklatanten primer naše "živosti" ali bolje rečeno trdoživosti. V senci te vojne se seveda odvijajo še druge, bolj tihe in neopazne, ki pa so ravno tako ostre ter zahtevajo žrtve. Zadnji tak obračun se dogaja za bnsalci avtomobilov na parkiriščih (na tistih neodddanih in na tistih s koncejso oddanih).

Zjutraj se skoraj zgodi, da se odpeljemo v City zoo, popoldne takoj po delu pa nam po glavi skače Bingo Bongo. Naslednji dan se zgodi podobno mogoče je le vrstni red malo obrnjen. Nehote smo soudeleženi v vojni dveh trgovin s hrano in ostalimi artikli za male in malo manj male živali. Boj dveh trgovin, ki sta druga od druge odayeni komaj sto metrov je hud, se pa bije z legalnimi sredstvi. To je bitka, kakršnih danes ni malo, gre pa za življenje; ena od dveh trgovin bo verjetno potegnla ta kratko.

Ampak nas to ne gane, tudi mi hitimo v bitke, tudi nam gre za življenje. Se pa v tej zadevi najbolj godi mačkam. Mimo predejo in zadovoljno prikimavajo demokraciji, saj je to vendar najlepša stvar. Samo eno skrb imajo - kdo bo županu te iste občine ki je dvem prosilcem oddala poslovni prostor v sosesčini za enako dejavnost omenil, da Izola še nima spodobnega mačjega pokopališča !?

Toms

KULTURNI DOM IZOLA KOLEDAR PRIREDITEV marec 96

RAZSTAVE GALERIJA ALGA

Do 13. marca je na ogled razstava slik Barbare ČIŽMEK Nine. Ciklus slik nosi naslov HIŠE.

Galerija je odprta od torika do sobote, od 10.30 do 14.00 in od 17.00 do 19.00

V četrtek, 14. marca vas ob 19. uri vabimo na otvoritev razstave ORTC SONČEK (Center zveze društev za cerebralno paralizo) iz Božičev. Predstavlja se delavnica barvanja svile.

PRIREDITVE

PROGRAMI ZA ODRASLE

Matična knjižnica Izola in Kulturno društvo Korte vabita v četrtek, 7. marca, ob 19. uri, v Kulturni dom Izola, na

SREČANJE Z ŽENSKIMI USTVARJALKAMI IZ IZOLE.

Predstavile se nam bodo: Nada Delloro, Jelka Morato-Vatovec in mag. Milica Trebše-Štolfa. Razgovor z ustvarjalkami bo vodila novinarka Nataša Benčič. Sponzor prireditve je Cvetličarna Orhideja iz Izole.

V petek, 8. marca vas ob 20. uri vabimo v klubski prostor Kulturnega doma Izola na KABARE VEČER, ki smo ga poimenovali TE VRAŽJE ŽENSKJE.

Ponujamo vam zabavo ob premierni uprizoritvi skupine STEPS iz Izole. Burko JAZ TI ON ali ONA so pod režijskim vodstvom Zvonke RADOJEVIČ pripravili: Mojca Fatur, Veljko Otočan, Primož Grešak, Simon Pribac, Luka Mahne, Sabina Stupar, Tjaša Nežič, Boštjan Pišlar, Boris Beštjak Janja Zorko in Ksenija Jambrošič

Za glasbeni užitek bo poskrbela skupina Roberta Vatovca. Ogleдали si boste lahko razstavo fotografij Orlanda Hrandka, prisluhnili pesmim, degustirali izdelke Salladie iz Izole in se zabavali v prijetni družbi. Vzemite si čas za sprostitev in zabavo, rezervirajte si prostor v našem Kabare klubu. POKLIČITE 61 513 in rezervirajte si vstopnico!

ZGODIL SE BO ŽUR DO JUTRANJIH UR

V petek, 15. marca, se bo ob 20.30, v restavraciji Simonov zaliv Izola pričel ciganski večer, na katerem bo nastopila trenutno najboljša slovenska skupina ŠUKAR

Odlični glasbeniki nam bodo predstavili svojo novo CD ploščo "AMARO DIVE" (Naš dan) in nas s svojim temperamentom in čutnostjo popolnoma prevzeli. Repertoar skupine obsega tradicionalne ciganske pesmi z vseh področij Evrope, prirejene za tamburaški kvintet. Skupina Šukar je v sodelovanju z znanimi slovenskimi glasbeniki: Vlado Kreslin, Jani Kovačič, Anja Rupel... posnela že dve kaseti: "CIGANI LJUBIJO PESMI" in "O RAVBARJIH, CIGOJNARIH". Poskrbeli smo tudi za kulinarčno ponudbo, ki bo dala prireditvi svojevrsten značaj. Pokličite nas! Telefonska številka je 61 513.

PROGRAMI ZA OTROKE

V soboto, 9. marca vas od 10.30 do 11.15 pričakuje CICI KLUB. Prisluhnili boste pravljici o Zvezdici zaspanki. Vstopnina: 300 Sit oziroma članska izkaznica ZKO Izola.

V soboto, 16. marca ne zamudite Cici kluba. Od 10.30 do 11.15. Spoznali boste zgodbo o Obutem mačku. Vstopnina 300 sit oziroma članska izkaznica.

V soboto, 16. marca bo ob 16. uri v Kulturnem domu Izola lutkovna predstava KLJUKEC IN PAVLIHA. Nasmejali se boste ob dogodivščinah "pametnega" Kljukec in "spretnega" Pavliha. Vstopnina: 400 Sit oziroma članska izkaznica ZKO Izola.

ŠOLA KREATIVNOSTI - TEČAJI

TEČAJ KLAVIRJA - na vašem domu, za otroke in odrasle

TEČAJ SLIKANJA NA SVILO - 20 urni tečaj

PLESNI TEČAJ ZA ODRASLE - nadaljevalni

SEMINARJI

UMETNOST GIBA

Dvodnevni plesni seminar (23. in 24. marec) je namenjen plesalcem in igralcem, vodila pa ga bo Uršula Teržan, profesorica giba na AGRFT. Informacije in vpis na sedežu ZKO Izola, Bazoviška 4 ali po tel. 61 513.

ZA CIGANSKE DUŠE

Da boste ob pravem trenutku na pravem mestu, vam predstavljamo skupino Šukar

Skupina ŠUKAR je pričela svojo glasbeno pot leta 1990. Sestavlja jo kvintet tamburašev: Igor Misdaris (bugarija, vokal), Igor Kovše (prvi brač), Nenad Ljubotina (drugi brač, bisernica, violina), Štefan Urenjak (tamburaško čelo, tamburin) in Miha Švent (kontrabas, tolkala). Nomadski način življenja ima močan vpliv na glasbo, zato romska glasba ni specifično določena ampak je izpeljanka glasbe avtohtonih evropskih narodov. Od tu tudi tolikšna raznolikost melodij in ritmov, za katere pa je značilna tipična "ciganska duša", temperament in poetičnost.

Skupina izvaja cigansko glasbo prirejeno za tamburaški kvintet, besedila pa so v čergarski inačici ciganskega jezika. Glasbeniki igrajo na tambure, ki jih najlažje primerjamo z godali. Bisernica je tamburaško glasbilo, na katerega se igra vodilna solistična melodija, ki po tonu in vlogi v orkestru odgovarja violini. Brač najlažje primerjamo z violo. Ima lep temen zvok, v orkestru pa prevzema vlogo glasbila z osnovno melodijo. Ponavadi se v priredbah pojavljata dva brača, na katera se igra v tercah. Tamburaško čelo, ki ga lahko primerjamo z violončelom, melodično povezuje osnovno melodijo z bas linijo. Bugarija ali kontra je glasbilo, ki v kombinaciji s kontrabasom drži ritmično podlago. To je nekakšna ritem kitara. Kontrabas je v bistvu godalno glasbilo, toda v tamburaški zasedbi loka ne uporabljajo. Z obiranjem strun drži kontrabas ritem in pelje osnovno melodijo.

Skupina Šukar je sodelovala s številnimi slovenskimi glasbeniki: Vlado Kreslin, skupina Agropop, Roberto Magnifico, Jani Kovačič, Anja Rupel... Prvo kaseto, "Cigani ljubijo pesmi", so posneli leta 1992 in je v bistvu prerez ciganske glasbe, ki jo redno izvajajo na svojih nastopih. Leta 1993 so v studiu Metro v Ljubljani posneli svojo drugo kaseto in CD ploščo, ki nosi naslov "O ravbarjih in cigojnarjih". K sodelovanju so povabili violinista Saša Olenjuka, tolkalista Nina Mureškiča, pevko Anjo Rupel in kantautorja Janija Kovačiča, ki je dal tudi svoj avtorski prispevek

Skupina ŠUKAR, bo 15. marca, v restavraciji Simonov zaliv v Izoli, predstavila svojo novo CD ploščo z naslovom AMARO DIVE (Naš dan).

Zvonka Radojevič

FESTA NACIONAL

MANDRAČEVA										1	P	N	2				3																																														
KRIZANKA																																																															
4											5																																																				
5											6																																																				
										7																																																					
																				8																																											
																				9																																											
10	O	S	E	K	A	11											12																																														
																				13											14																																
										15											16																																										
																				17											18											19											20										
																														21																																	
										22																					23																																
IZOLA,																				24																					25																						
																				26																					27																						
ALI TE										POZNAM ?																				28																																	

Vodoravno

- Primorske Novice
- Balinarski izraz
- Mario ....
- Ni plima
- Prva zasebna trgovina
- Najbolj športna trgovina?
- Sovražniki koprskih "tifosov"?
- Protipasto
- Hiša z levom
- Izolski doskoteki podbna hrana?
- Imamo jo v glavi, ne v nogah
- Ime najstarejšega psa v Izoli?
- Prva jušna kocka

Navpično

- Prodajalec kavbojk?
- Mi po italijansko
- Vrsta kombinirk
- Najbolj odprti bar v Izoli
- Suhota -
- Med tednom se spremeni v dijaški dom
- Nismo mi, ampak ...
- Italijansko sidro
- Izolsko drevo
- Praznik z luknjo
- Ni Miro
- Ena od izolskih Marij
- Tuli po ljubljansko!
- Pes, ki grize in ne laja?
- Kamor zlagamo vrednostne papirje
- Skoraj Carlo

Pred vami je prva križanka ki je nastala v novem računalniškem središču v uredništvu Mandrača s simboličnim imenom ENIGMA CENTER. Vodi ga skrivnostni AŠ ki je tudi avtor križanke. Prva križanka je še brez nagrade, morebitne simbolične sponzorje pa seveda pričakujemo na tel. številki 61-139.

BOUTIQUE AINA

IZOLA, LJUBLJANSKA 40, ☎066 61 225

NEVERJETNE CENE

<ul style="list-style-type: none"> - pleteni kompleti s krilom ali hlačami - puloverji in majice - unikatne svilene bluze - jakne - krila in hlače - plašči in pelerine 	<ul style="list-style-type: none"> že od 6.000 SIT že od 2.500 SIT že od 5.999 SIT že od 4.200 SIT že od 3.400 SIT že od 15.400 SIT
---	---

CENE VELJAJO DO RAZPRODAJE ZALOG

Vilma Potrovič

MANDRAČ je tednik KS občine Izola
 Naslov: Veliki trg 1, 66310 Izola, tel / fax.:066 / 61 - 139
 Predsednik časopisnega sveta:
 Glavni in odg. urednik: Drago Mislej
 Uredništvo: D. Mislej, V. Ostrouška, N.Zajc, T. Ferluga, Orlando H. (fotoreporter), Aljoša Šumenjak - pripravnik,
 Tehnični urednik: Davorin Marc
 Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 70 Sit.
 Založnik / elektronski prelom: GRAFFIT LINE, doo Izola, 61-139
 ŽR: 51430 - 603 - 32431
 Tisk: Birografika BORI, Izola

ARCO - URADNO

INFORMACIJA ZA TISK GLEDE "ARCO BAR" IZOLA

Dne 27.02.1996 ob 00.20 uri je bil OKC UNZ Koper in PP Izola obveščena o kaljenju nočnega miru v parku Arrigani v Dantejevi ulici v Izoli. Patrulja PP, ki je odšla na kraj, je zatekla pred gostinskim lokalom večjo skupino oseb, ki so glasno kričali, razbijali steklenino in drugi inventar iz gostinskega lokala ARCO bar. Zaradi interveniranja patrulje in vzpostavitve javnega reda in miru je bila zaprosena in nudena pomoč ostalih patrulj PP na obalnem območju. V skupni intervenciji policijskih patrulj je bilo na kraju ali v bližnji okolici prijetih 18 oseb, med njimi kar večje število alkoholiziranih. Privedene so bili na PP, kjer je bil z njimi opravljen razgovor v zvezi storjenega dejanja, nakar so bile izpuščene oz. napotene domov. Pri nadaljnjem raziskavanju tega deviantnega dejanja pa bodo policisti PP Izola podali kazenske ovadbe zoper 19 oseb starih med 18 in 26 let, pripadnikov obeh spolov zaradi storitve kaznivega dejanja Sodelovanje v skupini, ki stori kaznivo dejanje po členu 301/1 KZ R Slovenije, saj so oškodovali lastnico gostinskega lokala G.M. iz Izole za več kot 200.000 SIT. Gostinski lokal ARCO Bar oz. prostori objekta v parku Arrigoni so bili že dlje časa namenjeni za rušenje, saj je ta del namenjen dostopu do nove poslovne stavbe Marine Izola. Tako so v ponedeljek dne 26.2.1996 v dopoldanskem času delavci podjetja HIDRO iz Kopra pričeli z rušenjem letnega gostinskega dela pred gostinskim lokalom ARCO bar. Da bo lokal v ponedeljek dne 26.02.1996 posloval zadnji dan, in da bodo v torek dne 27.2.1999 pričeli z rušenjem stavbe ter ob spremljanju se vesti, da bo pijača ta dan 50 % cenejša se je zvedelo tudi med mlajšimi stalnimi gosti tega gostinskega lokala (lokal drugače ob ponedeljkih nima dovoljenja za poslovanje) tako, da se je okrog 22.00 ure v in pred gostinskim lokalom ARCO bar zbrala večja skupina gostov. Od približno 22.30 ure naprej so se pričeli pojavljati posamezni primeri razbijanja steklenic in kozarcev v lokal

in pred njim, kar je zaposleno osebje sprva tudi dovoljevalo. Razbijanje se je vedno bolj stopnjevalo. Kot ogenj, pa naj bi se razširil predlog med zbranimi, da bi bilo boljše, da bi sami porušili ARCO bar, kjer naj bi leta in leta trošili denar, kot da bi ga naslednji dan porušili delavci Hidra Koper. Okoli polnoči je omenjena skupina gostov pričela s splošnim uničevanjem lokala (razbita so bila vsa okna, zrušena prednja stena iz siporeksa, uničena vrata in prostor stranišča, uničeno nekaj stolov, šank za goste, vrat in prostori skladišča, svetlobni reklamni napisi in večje število kozarcev in steklenic. Zaradi dejanskega trušča oziroma motenja nočnega miru so ob 00.20 uri občani zahtevali prvo intervencijo policije. V nekaterih primerih ob interveniranju in legitimiranju oseb je prišlo tudi do aktivnih upiranj, žalitev policistov ipd... Tako bo zoper 3 osebe sledila prijava v postopok pri sodniku za prekrške.

Maks Turščak
KOMANDIR POLICIJSKE POSTAJE
n. inšpektor

KRIMINALIJE

Po revoluciji, o kateri je govorila vsa širna Slovenija, je bil zadnji teden miren, kar bi sicer lahko dalo slutiti, da se pripravljajo novi napadi, vendar prav zanesljivih znakov ni videti. Dečki pa so v polni pripravljenosti.

Na Šaredu je lepo

Raznorazni zlikovci vsepogosteje zahajajo na äared. Ko se primerno podkrepijo začnejo z delom. Tokrat je nekdo vlomil v osebni avtomobil in iz njega vzel avtoradio in fotoaparata. Na avtomobilu ni povzročil škode, saj je vanj zlezal skozi odprta vrata prtljažnika. Zadovoljen s plenom je Šared zapustil brez sledi.

Vžig plinske peči

V stanovanju je zaradi nepravilnega ravnanja do vžiga plinske peči. K sreči je zgorela samo peč druge škode pa ni bilo.

Serviserji

Serviserji so prav v redu zadeva, če so pravi. V zadnjem času pa se pojavlja precej serviserjev, ki to niso. Pridejo v stanovanje, se predstavijo kot serviserji plinskih naprav, malo pogledajo okoli po stanovanju (če se da, kaj vzamejo), podelijo kakšen "koristen nasvet" in zaračunajo storitev. Na take sreviserje bodite pozorni.

Divja pešpot

Na pešpoti med Kopro in Izolo je prišlo do trčenja dveh kolesark, pri katerem je ena padla na skale ob pešpoti. Na srečo ni bilo hujših posledic.

Ninja v stanovanju

Maskiran neznanec je v stanovanju ogrožal varnost ženske. Prišlo je do ostrega prerivanja brez telesnih poškodb in brez odvzema predmetov. Ninja je po izpadu izginil.

V preteklem tednu sta se zgodili še dve manjši prometni nezgodi, kar nekajkrat pa se je kurjenje brez nadzorstva (ali s slabim nadzorstvom) razširilo na travnik. Zoper kršilce sledijo kazni.

Spoštovane upokojenke, upokojenci,

ali ste še med tistimi, ki vsakega prvega v mesecu nestrpno čakajo na poštarja?

Prenos pokojnine na hranilno knjižico ali tekoči račun Splošne banke Koper vam nudi številne prednosti in ugodnosti:

Obresti na pokojnino

Pokojnina je obrestovana od dne, ko jo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje nakaže na hranilno knjižico ali tekoči račun. Pokojnina se vam obrestuje, tudi če se v banki ne zglasite na izplačilni dan. Vpis pokojnine lahko torej opravite katerikoli dan.

Dvig obvestila o pokojnini

Vpis in dvig pokojnine ter pokojninskega odreska lahko uredite na katerem koli bančnem okencu naše banke in v vseh največjih bankah v Sloveniji

Dvig gotovine pa je mogoč tudi na vseh enotah Pošte Slovenije.

Plačilo položnic

Če prejimate pokojnino na tekoči račun, lahko plačilo položnic opravite zelo enostavno, brez čakanja v vrsti pred blagajno: s trajnim nalogom ali z Banko na domu.

Ugodnosti je še veliko, zato vas vabimo, da nas obiščete v najbližji enoti Splošne banke Koper ali predstavnika vašega društva upokojencev, kjer vam bodo z veseljem razložili vse podrobnosti.

splošna banka koper